

היום נלמד בעזרת ה':

תענית דף כ

אלא משה מנלן: למשה רבינו נעצרה החמה במלחמת סיחון. יש הלומדים זאת מ'הקש' הפסוק המדבר במלחמת סיחון לפסוק המדבר ביהושוע. ואילו רבי יוחנן לומד זאת מהפסוק המדבר במשה עצמו.

ושתיהן לקללה: למדנו במשנה שעיר אחת שלא ירדו עליה גשמים מתריעה ומתענה, כנלמד מהפסוק 'על עיר אחת אמטיר ועל עיר אחת לא אמטיר'. הגמרא מפרשת את הפסוק שהקללה היא על שתי הערים, כי העיר שירד עליה גשם, מכיון שכל כמות הגשם שהיתה אמורה לרדת על שתי הערים ירדה רק עליה, מרוב הגשם התקלקלה התבואה שלה.

היתה ירושלים לנידה ביניהן: הגמרא מביאה פסוקים שונים שנראים במבט ראשון כקללה, אך היא מפרשת אותם לברכה.

רישי נהרא: מוכסים הגובים מכס. **גרזיפטי:** שוטרים המכים עם מקל.

נעתרות נשיקות שונא: נעתרות=מרובות, כלומר הם נשיקות מיותרות כי הם רק מכבידות כמשא כבד (תוספות).

כאריזים עלי מים: בלעם הרשע קילל את ישראל ואמר שהם 'כאריזים' הגדלים שלא במקום מים, ואילו ה' שלח מלאך שאמר 'עלי מים' להפוך את הקללה לברכה.

ת"ר מפולת שאמרו: דוקא כשהרוח גורמת לנפילת החומות, דהיינו שהחומות היו בריאות וחזקות ולא כשהחומות היו רעועות. וכן לא בחומות הראויות ליפול מחמת גובהם הרב, או מחמת שהם עומדות על שפת הנהר (=גודא דנהרא) שאז המים מחלחלים והורסים את היסודות שלהן.

כי היא אשיתא רעועה: חומה רעועה שאפילו שעמדה במקומה שלוש עשרה שנה, לא רצו רב ושמואל לעבור תחתיה מחמת הסכנה. אך ביום שהלכו עם רב אדא בר אהבה הם עברו מתחת לחומה, מכיון שהיה עתיר זכויות הם סמכו על זכויותיו.

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com

052-342-4473

מעשה נוסף אירע עם רב הונא שהיה לו יין בבית רעוע, וחשש להיכנס לתוכו בשביל לקחת את היין. הוא לקח איתו את רב אדא בר אהבה שלא ידע שהבית רעוע, ודיבר איתו בלימוד עד שנגמר פינויו של היין. כאשר יצאו מהבית נפל הבית והתרסק. רב אדא בר אהבה הקפיד על כך שהכניסו לבית רעוע.

מאי הוה עובדיה דרב אדא בר אהבה: מה היו מעשיו הטובים של רב אדא בר אהבה שבעבורם הגיע לזכויות רבות כל כך?

ולא קראתי לחברי בהיכנתו: כלומר בכינוי הפרטי שמכנים לו חבריו לגנאי. **ואמרי לה בחינתו:** בכינוי המשפחתי שקוראים בו לגנאי. (כגון רבי אברהם 'אבן עזרא' שכינוי זה היה לכל בני משפחתו, אמנם לא היה זה לגנאי. -תוספות).

לימא לן מר מהני מילי מעלייתא דהוה עביד רב הונא: ספר לנו מההנהגות המעולות שהיה נוהג רב הונא. א"ל רפרם בר פפא אינני זוכר את הנהגותיו בצעירותו, אך אני זוכר את הנהגותיו בזקנותו.

דכל יומא דעיבא: ביום המעונן שהיה חשש שהרוחות יפילו את חומות הבתים, היו מוליכים אותו בעגלה מזהב לסייר בכל העיר ולבדוק את חומות הבתים. כשהיה רואה חומה רעועה היה סותר אותה, ואם היו בעליה יכולים לבנותה היו בונים מכספם, ואם לא היו יכולים היה רב הונא משלם את הבניה מכיסו.

וכל פניא דמעלי שבתא: בכל ערב שבת היה שולח שליח לשוק שהיה קונה את כל הירקות שנשארו לגננים (הירקנים), ואת כל הסחורה הזו היה משליח לנהר. הסחורה לא היתה הולכת לאיבוד, אלא היא היתה זורמת עם הנהר ואנשי עיר אחרת היו אוספים אותה.

הסיבה שהוא לא חילק אותה לעניים - בכדי שהם לא יתרגלו לסמוך על כך ולא יקנו ירקות, ויתכן שלא תישאר מספיק סחורה והם ישארו בלי אוכל לשבת. והסיבה שהוא לא חילק אותה למאכל בהמה - כי הוא סבר שאין מאכילין מאכל אדם לבהמה משום ביזוי אוכלין, ומשום שנראה הדבר כבעיטה בטובה שה' משפיע לבני האדם. והסיבה שהוא בכלל קנה את הסחורה ולא השאיר אותה בשוק - כדי שהירקנים ימשיכו להביא סחורה בשבוע הבא לשבת.

כי הוה ליה מילתא דאסותא: כאשר היתה לו איזו תרופה, היה מניחה בתוך כד ותולה אותו על פתח ביתו ואומר שכל הרוצה יבוא ויטול. איכא דאמרי שהוא היה יודע שמנהג

השדים להזיק את מי שאוכל בלא נטילת ידיים, ולכן היה תולה כד של מים בפתח ביתו ואומר שכל הצריך יבוא ויטול ידיים ולא יסתכן.

כי הוה כריך רפתא: כאשר היה אוכל סעודה, הוא היה פותח את ביתו ואומר כל הצריך יבוא ויאכל.